

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 or., 8 luni 1 fl. 75 or.
 Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
 Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
 Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt să se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicași nu se înapoiască.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 15 or., rândul cu literă garamond, și timbrul de 30 de pe străinătate se publică.

Sibiu 26 Februarie.

Sântem în plăcuta poziție de a putea comunica în teat autentic românesc reprezentanța bisericii gr. or. române din Metropolia noastră, înaintată deține Ungariei de Preașanțul Arhiep și Metropolit.

Prin aceasta împlinim o dorință justă a publicului nostru, care a așteptat această comunicare, și care va fi în stare să-și face o judecată dreaptă despre acest pas, și care în urmă credem că va rectifica unele păreri ivite peici pe coale, până când publicul era avisat numai la estrase (din reprezentanțe) de prin foile strâne.

Din partene dorim ca pasul acesta să fie incununat de un succés mai bun, de cum au fost pasii făcuți în cauza introducerii limbii maghiare în scăolele populare.

Reprezentanța

înaintă căse reprezentanților Ungariei de Escl. Să Preașanțul Arhiep și Metropolit Miron Romanul în numele bisericii greco-orientale române din Transilvania și Ungaria.

Nr. 19. M.

Preaonorabilită casă reprezentativă!

Biserica greco-orientală română din Ungaria și Transilvania, care între impreguri vîtrige și a fost expusă seculi întregi la grele suferințe, îndată ce din părțile să ingrijeze a preainalte case domitorie și din bunăvoiețea legislației lui primită în rendul bisericilor și confesionali libere și cel indreptățit din patria, — conform sublimiei sale misiuni și luat între primele sale ingrije: a îmbrățișa în propria sa sferă de activitate educația poporului, și a înlesnit după putință credincioșilor sei, cari nisau la cultură mai înaltă, calea către scinte.

Pe cînd de o parte biserica acăsta privește cu bucuria sufletește și cu încordat dor de progres la rezultatele produse pe terenul cultural, cari în proporție cu mărginile ei poteri materiali se pot dice că sunt în destilitoare; pe atunci de altă parte vine deprințătoare pentru credincioșii acestei biserici și stîrnesc și în autoritățile ei superioare ingrijești indreptățirea acesă impreguriare, că regimul statului a asternut preaorabilei case reprezentative un astfel de proiect pentru regularea instrucției în gimnaziile și la scăolele reale, care tinde a scribi în mod simțitor autonoma bisericii greco-orientali române, — baza existenței sale, — și a lăsa în mare parte desconsiderate interesele culturale ale acestei biserici.

Când în urma reclamelor întăritore din partea tuturor eparchiilor, mi ieu voia din poziție mea oficială a prezenta preaorabilei case reprezentative îngrijeștile acesteia bisericii greco-orientali române, fac mai anteior, pentru a marca poziția mele, acea observare: că biserica greco-orientală română, după disvoltarea ei canonica și după dispozițiunile clare ale legilor cardinali-

ce sunt în vigoare, cuprinde loc în rendul bisericilor autonome din patria, și ca atare este indreptățită între marginile legilor terii a conduce și regula independentă afacele sale numună o cale strinsă bisericescă, ci totodată și celea scolastică și fundamentală, și a administra și direge aceea, independent prin organelle sale proprii, ramind neatinsă dreptul de suprema inspectiune al statului.

Biserica greco-orientală română, șeind că chiamarea legislației nu este a restringe său chiar a detrage drepturile date și ascurate prin lege, ci mai veros a le estinde tot mai tare, conform justelor pretensiuni ce se dezvoltă, — speriează cu nedumerire indreptățită: că mai ales pe terenul instrucției publice să să introducă astfel de instituții regnicioare, cari cu abatere de la legile cardinali facute pentru ascurarea confesionalilor și a naționalităților din patria, săgăduă autonomia bisericii și în viață practică înnapoiéză interesele ei culturale; ér în amintitul proiect de lege vede un pașu nou în acea direcție, care reștrâns în calea din urmă cu total autonomia bisericescă, poate periclită chiar și existența bisericii însăși.

Conscătă de poziție sa autonomă și de drepturile ei ce curg din acea, biserica greco-orientală română organizată în mod legal pe baza principiului de naționalitate, nu poate fi indiferentă, decă credincioșii sei invăță și se cultivesc în astfel de institute, unde spiritual religios nu se respărdesc în direcția și măsura recercură, său unde, cunoaște națională — baza înțregului nostru organism, — nu se cultivă de ajuns; ba din contră, biserica acăsta chiar pentru acea cauță cu îngrijire specială și ridică scoli populare și institute superioare cu propriul seu caracter confesional, și cele existente a și le instruă în mod corespunzător: pentru că lipsa acestora din punct de vedere al intereselor ei confesionale și în parte al celor naționali, nu o pot suplini deajuns nici instituțile de stat, nici celea de alte confesiuni.

Dacă precum de o parte biserica greco-orientală română, tiene multă la interesele religioase și naționale ale credincioșilor sei: chiar așa de altă parte și indreptățită îngrijește intră-acolo, ca atinsele interese vitale ale sale să le țină în calea mai strânsă legătură cu interesele statului, și în special să îndrăcineze adene în inițiativă studiile patriotice — supremă virtute cetățenească — dorind astfel a crește statul cetățenii credincioșii și folositorii. Așa dar alipirea firmă a autorităților și a credincioșilor bisericii greco-orientali române, către religiunea și naționalitatea lor, și îngrijirea lor din adine de acestea, nu poate fi excepțională din punctul de vedere al intereselor de stat și anume al patriotismului, fără numai decă să ridică la valoare, ca principiu de stat teoria: că într-un stat prescă tot nu este permis a se suferi mai multe religii sau mai multe naționalități; ea ce înse la noi, între specialele noastre relații, nu se poate susține.

Durere! căd amintitul proiect de lege vrea cumva să smulgă din mărimile confesionali autonome instrucținea scărelor medii; căd pentru limba maghiară, ca limbă oficială a statului, vrea să ocupă teren la toate instituțiile de învățămînt prește marginile indreptățirii și cu restrîngerea celor-lalte limbi ale patriei, și căd aceea vrea să estimează dreptul de dispunere al regimului, aproape nemarginit, și asupra scărelor medii confesionali: se vede, că prin acestea proiectul visează să facă servită nu chiar dezvoltării în direcția naturală a populației din patria de diferite religii și naționalități, nici intereselor ei pentru o cultură temeinică: ci mai veros acelui fatal curent politic, care purceind din ocuparea gresită a relațiilor și a intereselor vitali ale patriei, și a luat de scop maghiarizarea poporelor nemagiare din patriă.

Adeverat, că proiectul din cestiuine face la regulă trebile instrucției pentru toate confesionali în uniformitate, și abstragând dela o mică excepție, nu face osebire între confesionali din patria cunoscute după naționalitatea lor de magiare sau nemagiare, cea ce la aparință trece de argument în contra cuprinderii de mai mult, ei dar chiar acest colorit, adeca conservarea egalității de drept a confesionali, face să apară și mai bine punctul cardinal al proiectului, care combinând totă, se vede pupe pe acea: ca magarierea compatrioților de naționalitate nemagiare să se ducă în delinire fie chiar și cu prețul autonomiei tuturor confesionali, supunând pe credincioșii bisericii de naționalitate nemagiare la un astfel de sistem de instrucție publică, care să-i îlăsească a și neglige propria lor limbă maternă și prin acăsta să-i tragă în calea maghiarizarii, pe cînd în cele-lalte și treba regimului, a aplică față de singuraticle confesionali, după propriele sale vederi, gradurile de rigore său de favor, ce i stau în putere.

Cumă totă intenționarea proiectului de lege din cestiuine se unesc în acest punct de mâncare, se vede apărat din dispozițiunile cuprinse în același, după cari mai anteriu în tote gimnasiile și scăolele reale de stat, ce se vor inființa de nou, limba de propunere nu poate fi alta, de căt numai cea magiară (§. 39), apoi limba singuraticelor înținturi, căca ea nu și cea magiară, la tote gimnasiile și scăolele reale, prin urmare și la celea confesionali se poate propune numai ca studiu extraordinar, ascultătorilor benevoli, și încă astfel, că corpul profesoral poate eventual opri pre singuratici interesatii dela învețarea ei (§. 9. 75), fiind ministerul rezervat a statori dimensiunea studiilor obligate eventual așa, ca propunere sistematică a limbilor provinciale să devină împotrivă (§. 77); pe cînd legea cardinală despre egala indreptățire a naționalităților, anume Art. XLIV. §. 17 și 18 din 1868, asură limbilor nemagiare din patria un teren mai larg de cultivare și pun deosebi în vedere îngrijirea statului, ca „cetățenii patriei, de origine națională, care conlocușesc în masă mai mari, să se potă cultiva în apropierea ținutului locuit de ei, în limba lor maternă, până acolo, unde se începe cultura mai multă academică.”

O trăsură caracteristică a atinsu-

lui proiect de lege este: că el pună cumva sub pază polițială totă misiunea confesionali în trebile scărelor, prin ce voiesc a înarticești în legile patriei neincrederea exprimată pe față în motivație ministerială către cei de naționalitate nemagiare; și cănd confesionali, și între acestea și biserica greco-orientală română precum au făcut în trecut mari servizi terii prin îngrijirea scărelor sale, asa și în viitor vor numă statul voiesc în urma urmelor a sacră întreg resultatul interesării și al ostenelelor sale sumptuoase în partea învățămîntului; și astă nefincredere crește respiră din acest proiect de lege, și pînă în acest mod a confesionali de naționalitate nemagiare sub ochi polițiali, decă pondul principal nu se pune pe magiarizare, nu numai că nu are temei, ci finde neincredere după națura ei produce neincredere reciprocă, pînă și stricătoarea pentru interesele mai malte ale statului, mai veros într-o referință politice de astăzi, nu de tot consolidate, după a căror cumpărire matură ar trebui să se cultive cu totul din sinul poporelor patriei de diferite religii și naționalități, alipirea conștiință către statul bine compact, adeca patriotismul, prin respectarea tuturor pretensiunilor just și ecuabilă.

Astfel de nefincredere să așteptat de față de biserica greco-orientală română și prin acea, că pe cînd la compunerea acestui proiect de lege și mai apoi la petrecătoare lui începută de la subcomisiunea de instrucție publică a casei reprezentative, celealte biserici, invitate deadreptul spre acest scop, au potut incurge, respective încurg în faptă prin reprezentanții și bărbații lor de specialitate: pe atunci biserica greco-orientală română din patria, carea numără aproape două milioane de sufiți, neamînind pre cea sărbătoare, la pregătirea acestui obiect însemnat și de mare importanță să delatărui cu totul. Nu voiesc a privi acăsta, ca o expresie de nr. său chiar de disprețiu, insă la totă înțemplarea aceasta și astfel de procedură, carea nici cu egală indreptățire de stat a confesionali, nici cu relațiunile proprie ale bisericii greco-orientali române, dar nici cu tactul bun nu se poate motiva.

Biserica greco-orientală română, privind trăea învățămîntul din punctul de vedere al statului, nu poate avea și nici nu are nimic în contră nici la acea, ca regimul statului, în putere dreptul de supremă inspecție, să controleze în mod convenabil poziția confesionali, întocmirea corespondență a instituțiilor de învățămînt confesionali, precum și rezultatele învățămîntului; căd însă proiectul de lege din cestiuine intenționată a transpune în competență regimului de stat par-

tea cea mai mare din acele drepturi și agende în sferele școlilor medie, care să păstreze le exerciția, respectivele le provedea independentă și confesională autonomă, mai atrăgând în parte și calificarea profesorilor: în contra acesteia biserică greco-orientală română și sălătă în interesul autonomiei sale ascurate prin lege, a și ridicat voces voce și sătare, cu atâtă mai vîrtoș: căci când acăstă biserică dorescă și regulă liber totă afacerea învățământului în sfera autonomiei sale, ea nu vrea să se ascundă nici dinaintea intereselor statului, nici a recerintelor unei adeverate cultivări științifice; din contră, punând ea mare pondere pe avantajele unui sistem de învățământ că se poate uniform, precum și să păstreze la întocmirea institutelor sale de învățământ a fost eu atenționează, la interesele statului și la sistemele de învățământ introduce la alte institute de aceasi categorie: așa și în viitorul având aceasta în vedere, vorcese a emulă — în ce privește rezultatele instrucției în școlele medie — atât cu institutile medie ale statului, cât și cu cele ale altor confesii, dorind totodată să asigură prin acăstă instituție latorale și dreptul de publicitate.

Abea pote fi îndeoaia, că de că în afacerile scărelor medie ale confesiilor sărăcilor la regimului de stat acel drept de ingerință imediata și de dispunere aproape nemarginată, pe care proiectul de lege intenționeză să-l extindă și statori până la cele mai neînsemnate minuțiosități — pe căt timp la noi sustă nefericita discordia națională, a cărei existență nu se poate negă, și carea foarte vîn se manifestează în aspirația celor mai slabî — urmările triste ale amintitului drept de ingerință și de dispunere vor lovi mai cu seamă bisericile de naționalitate nemagiară, urmări, pe cari afară de veacăsunile și de alte neplăceri ce pot intreveni, ni le pregătesc însuși proiectul de lege ca o sabău a lui Damocle, când pune în vedere lipsirea scărelor medie confesionale de dreptul de publicitate, eventual inchiderea acelora și — aşa dicând — confiscaarea averilor lor; spre ce se pot qualifica de motive suficiente nu numai unele defecte neînsemnante în arangajament, ci la urmă chiar și zelul confesiilor pentru propria lor conservare.

Proiectul de lege, în urma moțiunii ministeriale, presupune despre instituțile confesionale de învățămînt, că acestea pot deschide teren la rele morali și direcțiuni contrarie statului, care în cele din urmă numai prin închiderea provisoriă său definitivă a instituțiilor s'ar putea vindeca radical. Ce privesc biserica greco-orientală română și instituțile ei, provocându-mă la credința acestei biserici documentată în toți timpii cătră tron și stat, și la loialitatea, ce n'a părștit-o nici odată, trebuie să protestez în contra presupunerii de mai sus cu aceea observare: că dacă în adever ar obveni la instituțile vreunei biserici astfelui de rele morali său nisunătorie contrarie statului, în contra căror ar trebui să se aplică remedii și reprezalii prevăzute în proiectul de lege: atunci nu numai ar trebui inchise definitiv cu putere guvernamentală astfel de instituție, ci ar trebui totodată delaturate și respectivele autorități bisericești superioare, cari nu pot său nu vreau să vindeca astfel de rele; dar fiindcă așa ceva nu se poate presupune despre nici o confesiune din patria, această dispoziție rigorosă a proiectului, transpusă în lege, ar prezenta referințele noastre interne într'o coloare, carea nici decât nu corespunde adeverului.

Pe terenul legislației mai noi este o apariție caracteristică acea dispoziție a proiectului de lege, după care gimnasiele și scările reale confesionale și preste tot confesiunile și

biserice nu pot nici cere nici primii ajutoare și sprinț material de la statele din afară, și dela domnitorii său regimile acelora. Precum această dispoziție, după cum e scut, s'a desvoltat ca material la un proiect de lege, dintr-un cas obvenit la un gimnaziu greco-oriental român: aşa și afară de îndoială, că acestuiu ei este îndreptat cu deosebire contra învățământului bisericei greco-orientale române; pentru că pot fi casuri singurative, și se pot desvolta din când în cînd astfel de relații, care din punct de vedere al intereselor mai finale de stat îndreptățesc pe regim la astfel de măsuri: dar a le transpună același din cadrul dreptului internațional într-o lege de instrucțiune publică, și tot atunci a face esecipiuine în favorul ordurilor monachali ale unei religii, care de secoli s'a împărăștit în abundanță de toate favorurile: aceasta este signalul aceliei intențiuni: ca biserică greco-orientală română, carea de secoli a fost espusă la lipse de primătoare, să ie se laată posibilitatea, de a putea înălța concurență în treaba înființării și instruirii instituțiilor de învățămînt cu celelalte confesii, care parte ană dela opera cea mare a înțemeierii patriei se bucură de abundanțele donațiunii ale statului, parte mai târziu, însă totuși în secoleii trecuți și au eluptat o astfelin de poziție în stat, carea le a făcut posibila dezvoltarea și starea favorabilă materială, în carea se află; pe cînd biserica greco-orientală română, carea mult mai târziu s'a eliberat, și carea din cause collegate cu tristul ei a trecret a remas și materialmente îndrăzit, ca privesc îngrijirea instituțiilor sale de învățămînt, fiind lipsită de ori ce ajutoriu din partea statului, și avizată exclusiv la dimînii sei proprii.

Biserica, greco-orientală română, credință și devotată statului, totușea a respectat legile și conform acestora limbile oficiale ale statului, și în special pune mare pondere acea, ca tinerimea, ce se pregătesc pentru științe mai înalte, se înveță cu temeiul limba maghiară, nu numai prințrucă acăsta în timpul mai nou a devenit limbă oficialeă de stat, ci și prințrucă între impreguriările noastre limbă maghiară este un factor însemnat pentru cultivarea științifică; însă acele dispozițiuni ale proiectului de lege: ca testimonioare de maturitate în instituțiile confesionale cu limba de propunere nemaghiară, să nu se estradă în limba de propunere a instituțiului, ci în cea maghiară (§§. 38. 89), apoi ca rigorosă candidaților la profesură să se facă asemenea în limba maghiară (§§. 69. 71), și ca preste tot să se pretindă dela fiecare profesor confesional, fără privire la specialitatea lui, ca să cunoască limba și literatura maghiară, cursul desvoltării acesteia și opurile scriitorilor mai însemnăti maghiari (§§. 60. 62. și 69); totuște acestea sunt pretenziuni trecute preste scopul propriu al instrucției publice, care numai taie în drepturile de autonomie și de biserice, ci încă și îngreunăzează mult calificarea profesorilor confesionali, și dovedesc, că la studierea dispozițiunilor luate în proiectul de lege în favorul limbii maghiare, s'a pierdut din vedere aceea: că și în cauza de limbă ori ce pretenziuni esagerată pôte produce resens și pote zâdărnic și cea mai bună intențiu, că dară prin aplicarea unei astfel de sile limba maghiară pote numai să pierdă din putere, să atracție, în loc ca să se facă plăcută în cercuri căt mai estinse și astfelui să și asigure generalisarea ce se pôte ajunge treptat, precum acăsta între alte impreguriăruri, mai că i succese limbei germane, care și mai deținătă de noi

Pe când de o parte proiectul de lege de sub întrebare îmbrătiseze limba

maghiară cu cea mai călduroasă îngrădire și îi dă avantaje ce trece preste îndreptățire: pe atunci de altă parte el deschide mai de tot posibilitatea, ca într-o lîngăndină tinerimea bisericilor de naționalitate nemaghiară scolarii grecoc-orientali români, și cu deosebire aceia, care se pregătesc pentru cariera preoțescă său învețătorescă, să poată înveța din temeiul propria lor limbă maternă, care conform legilor din vîgor și după prescripcțiile statutului organic al bisericii grecoc-orientale române provădut cu preaințări sănctorizare, în administrație internă și mare parte și în corespondență cu autoritățile, și singura limbă oficială a bisericei; apoi preste töte acestea scările medie de naționalitatea română se aduc prin proiectul de lege în acel contrast: că limba lor de propunere să poată fi cea română (§. 79), dar și în acest cas însăși limba română se poate învăța numai ca studiu extraordinaru, în óră extraordinară (§§. 4. 5. 6. 7. 9. 77. 78).

Față cu un proiect de lege, care — după cum e și cel de sub întrebare — periclită caracterul național al bisericilor de limbă nemăgiară, trebuie să se ia cu deosebire în bagare de séma o împregnare faptică, cu care cercurile agitătoare și celea decidițore — aşa se vede — nu sunt aplicate a-și trage séma, și această împregnare este: că în toate clasele naționalităților compacte nemăgiare din patria în așa grad este dezvoltată conștiința naționalității sale proprii, încât aceasta nu se mai poate surguma, aplicând în contră la ori ce sistem seu ori ce măsuri. O conștiință este aceasta, carea — ca bună oră și la naționalitatea magiară — fiind nutrită prin stima de sine, se rajdă pe base morali, și din aceste bune și la putere și pentru apărarea sa. — Ori ce încercare așa dară, carea tinde la suprimarea conștiinței de naționalitate, prelânghă acea, că vatemântul prelăvătorilor naționali, pôte totdeodată creșce până la o greșeală politică, carea pentru linisea internă a cetățenilor și deopotrivă pentru interese mai inalte ale statului pôte să nască urmări dăunăsoare, ale căroră dezlăntruire posibilă este o detură de conștiință pentru fiecare patriot.

Si togma pentruca aşa este, și pentruca biserică greco-orientală română în credință și alipirea sa, care nimeni nu i-o pote trage la indoială, voiesc să fie totdeauna statului spre servire și să adoperă a promova din toate puterile interesele statului aduse în consonanță cu ale sale proprii, — și la voiă, pentru apărarea intereselor sale vitale, a infăția în cele de mai sus intemeiatele sale îngrițiri cu privire la proiectul de lege pentru instrucțunea în gimnasii și școlele reali, și prin umilita mea reprezentare în prezentă a se apropiă de preaonorabilă casă reprezentativă cu acea rugare: că luând de baza principiile cardinale, cari singure pot ascură taria, putere și prosperitatea statului, adeca sublimele principii de libertate, egalitate și frățieitate, cari eschid ori-ce supremăție fie religioară fie națională, — să binevoacă înainte de a pretractă în special amintitul proiect de lege pentru gimnasii și pentru școlele reali, și înapoiu domnului ministru de culte și instrucție publică cu acea îndrumare: ca să-l aducă în consonanță cu legile cardinali ale patriei cari asigură autonomia confesiunilor și drepturile naționalităților, și astfel să prelucreze cu ascultarea confesiunilor și între acelea și cu bisericsei greco-orientale române, să lăsternă într-o redactare nouă.

Cuvintele mele de încheere le
cuprind în acea ferbinte rugătiune:
ca atotputernicul îngrijitorul al singu-
raticilor și al poporelor, spiritul pacei
și al dreptății să se nogașă preste-

„... sărbătii, care conduc destinele națiunii, să-i lumineze, și să ia în scutul său scumpa nôstră patriă, Ungaria! „Sărbătorirea de la Budapesta, 1892.

Sibiu, 8/20 Februariu, 1882

In numele bisericei greco-orientale române din Ungaria și Transilvania:

Miron Romanul m. p.
archiepiscop și metropolit.

Revista politică.

Sibiu, în 24 Februarie.

Desbaterea bugetului Ungariei s'a desfășurat cu o 46 sedință în casa deputaților. Sfîrșitul l-a facut bugetul ministerului de hovedie, cu puțină și scurta desbatere. În desbatere aceasta, scurta deputatul Lits din stângă extremitate a trebuit totuși să se especuleze în vre-o căță-via terminii dramești. El s'a plâns asupra poziției armatei hovedieșilor, care după densuscăruie și alt ceva decât o parte întregi să se joace armată comună: hovedimeșii sunt incredințați bărbăților în a cărora suflă constituțiaungurească nu poate primi rădăcini nici odată. Hovedieii cei vecni denumiți ofițeri au fost delăturăți și înlocuiți cu ofițeri din armata comună, cari nu sună limba maghiară și nu sunt cetățeni unguri. În mânile acestora hovedieii nu mai sună și nu garanțiază constituiunel, pentru că ei nu sunt hovedie ci mercenari (simbiaci) cari nu servesc patriei, ci acei aliori, cari îl plătesc mai bine. Tot după Lits hovedieii nu sunt altă decât o trupă de guerilă, căci le lipesc ofițerii. După ce Lits recomandă crearea unei artlerii, crearea de trupe tehnice anumit pentru hovedime, ca Ungaria să poată avea o adeverință falangă de 1/2 milion de combatași etc, casătre la ordinea dilei și voteaază bugetul propus de guvern.

Aceasta e pe scurt istoria acestui buget din casa deputaților Ungariei. În presă opozițională însă au avut afacerea aceasta un resuflare mai lung. Unele foile opoziționale cer armată maghiară, cu alte cuvinte, maghiarișare armate, înălță aceasta se recrutează din Ungaria. Dar nici să se poate alțmirea de oarece între 13 milioane locuitori ai Ungariei sunt și 4-5 milioane de Maghiari!

Foi cehice se folosesc de ocazie și discutând proclamarea regatului Serbiei dică că proclamarea aceasta nu au Serbi de a o mulțănumi „Nemților” ci Rușilor.

Îndrâsneala aceasta a foilor care
reprezentă majoritatea senatului imperial din Viena, indigneză pa Nemții austriaci și, la rândul lor, nu înceată această de a proroci Austriei că în momentul deciziei românești între Rusia și Austria aceasta din urmă va rămâne isolată.

După o depeșe trimisă de Viena la "Königliche Ztg.", cercu- rile normative din Viena nu sunt de loc nelinișcute de sgomotele care se fac despre un resboiu apropiat. Germania, Austria, Italia și Turcia nu voiesc resboiu și în contra puterii intr-unite a acestora Panславistii nu sunt în stare să facă nimică. Germania — a di- un barbat de stat din Viena — împedecă în decenul acesta de două ori resboiu. și de astădată îl va impe- decă și încă cu putere și siguritate și mai mare. I s-a atribuit lui Scobe- leff și soților lui influență prea mare că ar presupune cineva că ei vor fi în stare să îndupeleze pe zarul sa- pe Rusia și se arunce în aventuri resboinice contra Germaniei, sau con- tra aliaților sau amicilor ei. Înătu- rarea crizei care ar mai amenința odată în Serbia este identică cu în- lăturarea celei din urmă temeri de incurecătură mai mare. Aceasta cu atâ- ma mult, cu cât rescoala din Erte- govingia a început a apune și presta- rul său suprimită, cu total —

Bine ar fi când faptele ar sănătia vederile acestea optimistică a le bărbătorilor de stat din Viena.

In timpul mai nou se vorbescă eurăși de cestiuinea din ureană. După o telegramă dola București din 9 Martie n., „Românul” se exprimă contra unei politice separatiste și în cestiuinea aceasta; declarând că deslegarea se poate numai prin o înțelegere a puterilor cari au subscris tratatul de Berlin.

Regatul Serbiei e recunoscut de toate puterile.

Rescoală.

Dela Risano s'a telegrafat în 9 Martie n. lui P. L. următoarele:

De alături septete coloane din diviziunile Winterhalder și Kober au început marșurile de avans în interiorul Crivosciei. Coloanele au avut numai încăierări mici cu avant-gardele contrare, care au și fost respinse pe toate punctele. Eri ai ajuns coloanele la locurile de tabără, conform dispozițiunilor ce aveau. Ați dimineață baronul Iovanovici, care se află până acum cu statul său major în (avaporul) „Andreas Hofet”, în sinul dela Risano, s'a suiat în persoană pe înălțimile dela Ledenești Alătări noapte și în parte și eri trupele au suferit în tabără de torrente de ploaie și de borre viroase. Ați e soare și timp linisit. Toamna acum la 8 ore dimineață, pe când aruncăriurile aceste pe hârtie, se începe luptă. Bubuitul tunurilor resună de pe înălțimile dela Grebeni.

Dela Cattaro se telegrafează la „Egyetértés” în 10 Martie n. că trupele noastre ocupănd Polje și Morinie au fost atacate pe platourile dela Ubli. Năile marinei de resboiu au sprințit cu tunurile lor trupele care se urcau pe înălțimi. Platoul, Ubli și satele din vecinătate sunt în mână trupelor.

Din telegramă aceasta se vede că se adveresse scirea că am împărțit mai nainte, că bar. Iovanovici are ordin a suprime rescoală căt mai îngrăba.

Din dieta Ungariei.

(Incheiere)

Georg Széll cere printre un proiect de rezoluție emisiteră unei comisiuni, să se cerzeze erorile comise la regulaarea Tisei.

Em. Szalay constată că invinuirile de corupție contra ministerului de comunicări circulă de multă vreme; ministrul president ar trebui să fie surd și orb, dacă nu vede și nu aude, cum s'au răspândit aceste faimo în opinionea publică. Nu este cîiemarea unui deputat ce a pășit cu plânsori și date concrete. Aceasta e treaba judecătorilor. Springesce propunerea lui Rohonczy.

G. Baross respinge invinuirea, că partida guvernamentală ar fi hotărât că secretariul de stat Hieronymi să ceară emisiteră unei comisiuni judecătoriale, iar partidă să respingă aceasta cerere. Oratorul constată, că înainte de a votat cu care insuflețire spesee pentru regularea Tisei. Încă pentru propunerea lui Rohonczy, nu o poate primi din motive moritorice și formale; pentru că deoarece proiectul atât deputați contestă această dreptă, nu poate fi susținut.

În urmă cratorul subterne un proiect de rezoluție motivat și subscrise de 54 deputați, prin care cere trecerea la ordinea dilei preste propunerea lui Rohonczy.

Păzam în dy vrea să dovedescă că anchetele parlamentare de obicei

se emis nu pe baza probelor, ci pe temeiul momentelor de suspiciune. Un asemenea casă ne prezintă afacerile lui Cissey din Paris. Ancheta parlamentară n'are să fie tribunal, ci trebuie să eruze numai pe vinovați și apoi să-i predea judecătoriei. Oratorul vînd că lămurit pe depun propune emisiteră unei comisiuni miste de 15 membri, care să asculte pe acuzații să ceară actele și să-i dea opinioane, dacă e motiv pentru emiteră unei comisiuni parlamentare sau nu.

Ministrul de comunicații P. Ordody: Descrierile lui Rohonczy m'au atins într-un mod penibil, nu înțelegându-acele ar fi îndreptate contra mea, ci pentru că Rohonczy a pășit cu nesecăciunea ei nu voiesc să nu poată ale dovedi. El lovese unele persoane, cari nu se pot apăra.

Dacă din său n'are incredere în guvern și nu voiesc nici procedura judecătoriească din motivul că probele sale sunt nesuficiente, atunci a greșit să pășind cu asemenea acuzații. Cum va despăguiri dênsul persoanelor invinovata pentru vătămare ce le o face, dacă la urma urmelor se va constata că sunt nevinovate?

Încă pentru funcționarii de stat, despre care dă Rohonczy, dice că a primit 200 de galbini pentru că a opri străpungerea unei stații, care putea să scape un tînt intreg de inundare, întreb: cine a fost acel funcționar de stat și cine l'a mituit? Pentru ce nu-l numescă în Rohonczy?

Cine este celalăt funcționar, care a primit cele 2000 fl.? (Strigări în stânga estremă: Vă va pune din Rohonczy!) Numărescă-i și vă asigur că se va face tot ce cere legea și dreptatea.

Cine este în fine acel inginer onest, despre care dă Rohonczy, dice că nu a voit să facă o suprarevisiune cu care fusese încredințat pentru cîvențul că nu aflată aceasta o fi comitabil cu conștiința sa?

Ei cără date concrete și dându-mi îmi voi înținde de strictă datorină a ordina cercetarea și a procede cu toată asprimea.

Încă pentru regularea Tisei, dă Rohonczy se pare că vrea să atrbuie toată vina numai ministerului unguresc. Se știe însă că regularea s'a început înainte de anul 1867, se știe mai departe cum, a lucrat guvernul absolutistic, deci pentru lucruri precedente înainte de a veni noi la cărmă nu poate fi acuzaț ministeriul de comunicări unguresc. Prelungă aceasta la regularea Tisei a funcționat și comisariatul regesc, care a condus afacerea întreagă și care a trebui să le raspundă în prima linie pentru erorile comise.

Nu pot comuniști cu proiectul de rezoluție presentat de dă Rohonczy pentru că restă orări ce principiu constituțional. Afacerea și natura curat judecătoriească și este un principiu în ori ce stat de drept, prin urmare și în Ungaria, că numenea nu poate fi judecat decât de judele său ordinari și după prescripțile legii. Proiectul atât contestă această dreptă, de aceea nu-l pot primi.

Nu pot adopta nici moțiunea dinii Pazmandy, pentru că nu corespunde nici parlamentarismului nici esențelor administrației. Din aceste motive ve recomand propunerea lui Baross, pe care o primesc.

În cursul desbaterei au mai luat și alți oratori cuvîntul, însă fără de ce mai desvoltă momente noutăți. Deci vom termina observând, că proiectul lui Rohonczy s'a respins și s'a primit trecerea la ordinea dilei peeste interesantul cas, care a facut o impreună penibilă nu numai în corpul legislator, ci și în opinionea publică.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

„Nimeni nu poate fi sprijinat mai mult folos al patriei, ca și cei ce instruiează tinerețea.”

Lissa, 23 Februarie 1882. În 5 Februarie a c. st. v. am fost într-unii în adunarea generală învestitorilor români gr. or. din „Tara Oltului” — în Făgăraș. Ședințeau și sunăt în scola rom. gr. or., adunarea a fost bine cercetată, mulți au participat și din învestitorii dela scăolele grădinișore din giur, și preotii, între cari bucurie mare ne-au făcut prezența veterani și Reverend, domn Petru Popescu protopres. Făgărașul, despre a căruia zel nimenea nu se mai indoeșcează, căt mulți a stăruit la închecemarea acestor adunări.

Sau sunăt 2 sedințe sub presidul lui V. Gramă paroch, — în care s'a desbătut și votat statutele Reuniunii — și fiind tare scurt în aceste sări — amintesc numai aceea, că înainte cu 15 ani a mai existat o atare reunire a învestitorilor care a apus în curînd, — prin 1869 s'a format de nou sub numele „George Lazar” dar de atunci nici un semn de viață, — acum însă pentru a 3-a arătă apăr sub numele de „Reuniunea învestitorilor români gr. or. din Tara Oltului.” Iurez însă mulți anii fericiti spre binele și promovarea interesei școlastice. O dorință ferbinte mă nutrește, că statutele ce cred a fi deja asternute Preaverenabilului Consistoriu archidiocesan în Sibiu, vor fi predate, căt mai curând cu clausula de întărire, ca astfel pășă încă nu se finesc anii școlastic current, și nu putem vedea întrunită de nou în o adunare generală și constituîndu-se pe basă statutelor, căci multe sunt de lăru și lăsată toate, pășă la întărirelor lor.

E în timpul, ca toți se încreză, și atât mai mult, căcăi sunt chemați anume pentru înaintarea culturii și învățămîntului poporului. E în timpul ca întrunirile învestitorilor în Reuniunile sunt căt mai dese pentru a ne putea comunica ideile unui altuia, și în modul acesta mai ușor vom putea derula rîul pe de acasă teren — având în tot deauna în vedere folosul cel putem presta patriei ai cărei sunt sântem.

Satul Nou din Banat 23 Februarie. Reprezentanța comunală de aici Români și Serbi, la propunerea celor de sus, a primit în una din celele acese cu „unanimitate” proiectul pentru înființarea unei scăole de stat nemășcasă — ungurească, în care vor avea să învețe copiii clasele superioare și la scăolele poporale. Aceasta scăola de o nouă învenție și privită ca un deus ex machina de Sătenii-Noi făță cu scăola comunală (din fostă graniță românească serbească cu 5 învestitori români și 1 serbesc).

Curiositatea noastră e că atât mai mare, cu căt vedem că Români și Serbi de aici au mare dorință de o scăolă, în care copiii să se poată învăța limba maternă. Guvernul ar face mai bine cănd ar înființa scăole în cele 300 comune din țară, cari cunoacă scăole numai din poveste; — firesc că cu învestitorii de naționalitatea învestitorilor, cari pe largă propovăduie limbei ungurești se cultivează limba națională a locuitorilor respectivi. Scăola nemășcasă-ungurească de stat intro comuna unde nu sunt Nemți și Unguri, nascută ce însemnătate are.

Oare de ce nu poate avea loc o scăolă cu limba română în locul celei nemășcasă. Învestitorul de stat care va veni aici, dacă nu va cunoaște limba maternă a copiilor, în loc de a

pută înveța pe copii limba ungurească și nemășcasă, de sigur va înveța el românește dela copii.

Până unde vor mai ajunge speculațiunile?

Mai nou.

Dela Budapesta se telegrafează:

Ministrul de justiție a declarat eri în casa deputaților, că proiectul de legă privitor la „Sâcele” se va modifica corespunzător raporturilor schimbări. Ministrul president Tisza a declarat că deocamdată este cu neputință scătarea acestor comunități (săcările) din comitatul Brașovului. Afarea însă merită să fie considerată, și la nouă arondare a comitatelor va fi lăuată în băgare de seamă.

Varietăți.

* (Esamene de calificări) Eri și alătării s'au sunăt esamenele de calificări, prevăzute în regulament, cu candidații de preoție și de învestitor. Candidații de preoție au fost 13 și de învestitor 24. Aflăm cu plăcere că din respunzurile candidaților preste tot se vede un progres îmbucurător; în special astăzi că candidații de învestitor au dovedit prin responsurile lor că se indeletnesc în lectura de scăreri pedagogice.

* (Adunarea extraordinară a comitatului Sibiului*) de Marti a rezolvat toate obiectele puse la ordinea dilei fară multă desbatere. Într-aceste avem de însemnat aprobația bugetelor comunei Sibiului, Sas Sebeșului, Sebeșului, Tilisică etc; a regulării archivului Scaunului Mercuriei de odinioară; înființarea unei apotecă în Avrig. Putină desbatere a fost când veni la rînd propunerea vice comitelui, prin care se cere statorirea duor posturi de diurniști lângă sediul orfanașă, care propunere însă a relegat la adunarea ordinată. Cu ocazia „desbaterei” acestui punct, adunarea și auditorul a aflat din propunere dări comite suprem că, între acesta și vice comitele există diferențe, asupra căror va decide ministerul.

Se vorbesc că nu va trece mult și că reprezentația comitatului Sibiului se va întări în alta sedință extraordinară.

* (A ars) Eri după ameașă pe la 3/4 ore sura lui Ioan Imberuș din Tîrgu Mureș din rănișorii de viață. Fiind și vînt flăcările au cuprins în grabă mulțimea de femei și păi din sură. Grabnică și îndemânată întrevenire a pompeierilor au termunit focul încă nici locuința din apropiere n'a suferit nimic. Sură a fost asigurată.

* (Răsboie de tășnădă) În baracole ridicate la Cotroceni, în timpul campaniei din urmă pentru îngrădirea rănișorilor, sau instalații 14 răsboie perfectionate pentru tășnădă. Fetele de la asil sub conducerea a bune măiestrie aduse din Transilvania, desvoalătoare activitate neobosită și precepită, dică „Bin. Publ.” Femeile de prin preajmă aleargă cu mulțimea se vadă lucrând aceste răsboie ce nu distrug, ci crează. Mini-

*) Remasă din rîul trecut și primă pentru unele amenințări care au lipsit din raportul public.

Red.

nistrul de răsboiu a comandanțat facea la 1,500 metri de pânză. De sigur că și celelalte administrații și stabilimente publice, cum și particularii se vor grăbi să facă comandă la atelierul și școală de țesut, înființată la Cotroceni spre a se realiza minunata idee a M. S. Reginei ca pânza necesară să se facă în țară și de către mânele femeilor române mesterice încă în această artă.

(Legarea Românei cu Dobrogea printre cale ferată.) Ideea pentru legarea României cu Dobrogea printre cale ferată s-a redescăpată în fine și în sinul Parlamentului, român și astăzi formează originea dilei. În sesiunea ordinată din anul expirat, guvernul român depusește un proiect de lege pentru construcția liniei București-Cernavoda și Buzău-Cernavoda. Cea dintâi având de scop de a prelungi linia Verciorova-București până la Marea Neagră linia de nord: Itcani-Roman-Buzău prin Slobozia la portul Constanța. Desbaterile generale asupra acestui proiect s-au întreprins și au stat în suspensie până la 17 Ianuarie 1881, când punându-se din nou în desbaterea Camerei, s'a făcut o propunere în formă de amendament. Acea propunere cerea: 1. Se autorizeze, guvernul să intreprindă să crede oportunitatea lucrărilor calei ferate București-Cernavoda prin două secțiuni, una dela București-Orbu la Calarași. 2. Să se facă studii asupra linioarelor Faurei-Slobozia și Mizil-Urziceni-Slobozia. 3. Să se autorizeze guvernul să lucreze împrumuturile dăllăsumelor sume necesare pentru aceste lucrări cu 5 procente. În cursul discuțiunii, d. Vulturescu cerând suspendarea discuțiunii până la termenarea studiilor și punându-se la vot, s'a admis. În primele dile ale lui Iaunarie expirat, d-nii deputați Michael Cogălniceanu și Basile Maniu, cerând dela guvern, ca se hotărască o li pentru punerea în desbatere a proiectului de lege ce ne preocupă aici, și aceasta respundând că el este deja la ordinea dilei. Comitetul delegaților să întrunit imediat și discutând din nou care care puncte, a aprobat proiectul și a numit pe d. Basile Maniu raportor. Desbaterile generale erau la ordinea dilei în Cameră. Nu trebuie să se uite — dice „Curierul Financiar” — că, prin construirea acestor două ramuri de cai ferate se va asigura un trafic bogat linioilor noastre, legând teara cu un port la Marea Neagră ce se numește Constanța și care ar garanta nu numai esportul nostru dar și transițul pe căile noastre ferate, avantaj considerabil și pozitive care pot intra cu succes orice concurență și atrage pe la noi comerțul internațional.

(Meteoroologic) Dela Budapesta se telegrafează: Temperatura devine din di mai caldă. Timpul cu soare se schimbă cu timp noros și în unele părți cu căte o plouă.

Colectă.

D-nele Zimca Pandrea și Sora Turcu au colectat în favoarea Reuniunii femei rom. gr. or. din Făgăraș și giur dela:

D-na Maria Raț din Btan 2 fl. Susana Turcea 2 fl. Emilia Chiorni din Cuciula 2 fl. Elisabeta Comaniciu Venetja inf. 2 fl. Klementina Agnes, Venetja inf. 1 fl. Maria Modorcea, Venetja inf. 1 fl. Elena Vasilie Pop, Venetja inf. 1 fl. Rachira N. Boer Venetja inf. 1 fl. Marin N. Popa Venetja inf. 1 fl. Sidora Ansibei, Venetja inf. 1 fl. Moritz Aplebaum, Venetja inf. 1. George Stoica Venetja inf. 50 cm Samuil Popescu Venetja inf. 20 er. Părintele George comanicu Ven. inf. 5 fl. Dl Ilie Bozian, din București dela d-na Vîția Bozian 6 fl. d-na Ana M. Vulcanescu. Buc. 3 fl. d-na Elena P. Boer, 3 fl. Zoia G. Pop. Buc. 3 fl. Profira G.

Teodor tot din Buc. 5 fl. Dra Silvia Cip, din Făgăraș a colectat din comună Voila 3 fl. 90 cr. 12 copii până 5 ferdele de bucate.

Anastasie Popescu
președinte

Bursa de Viena și Pestă

Din 9 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Rente de aur	118.50	118.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	89.20	88.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	105.50	108—
Oblig. de stat dela 1878 de ale statului austro-ung.	94—	—
Instrumentul drumurilor de ferung. Obligăjumi ung. de recompensă-pământului	131.50	131.75
Obligăjumi ung. în clauză de	98.25	98.50
Obligăjumi urbane temesejan.	96.25	96—
Obligăjumi urbani tisz. temes. în clauză de sorjire	96.50	96—
Obligăjumi urbane transilvane.	95.25	95—
Obligăjumi urbane erodato-alcovice	96—	96—
Obligăjumi ung. de recompensă-pământului decimei de vin	96.50	97—
Datorie de stat austriacă în hârtie	74.95	75—
Datorie de stat în argint	75.85	76—
Scrisori de acord de achiziție	94.50	94.75
Sorjii de stat dela 1860	128.50	128.50
Achiziții de banchi austro-neg.	820—	825—
Achiziții de credit austri.	314—	314—
Achiziții de bancă de credit ung.	811.50	812—
Sorjii ungredesi cu premii	116.50	117—
Sorjii de regulărie Tisai	109.50	109—
Sorjii fondari ale instituției „Albină”	—	—
Argint	—	—
Galină	5.63	5.60
Năoșterea	9.50	9.00
Moneda nemijlocită	55.75	55.50
London (pe poliță de trei luni)	120.50	120.65

Nr. 85.

[31] 1—3 CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochiei de clasa III, Hădăreul, protopresbiteratul Lupaș, se scrie al treilea concurs cu terminul până în 27 Martie a. c. v.

Emolumentele sunt:

1. Portofinele canonica de 4 jug. 300 fl. aratoriu și fânat;
2. O grădină de cuceruz;
3. Foliosirea cimitirului;
4. Dela fie care casă căte 10 lire de bucate;
5. Ca relut de quartier 32 fl. v. a. până se vor găsi casele parochiale, și
6. Venitile stolari regulate prin sinodul parochial din 1880 dela 140 case.

Doritorii de a ocupa această parohie au de azi substerne petițiunile lor instruite în sensul „Statutului organic” și al „Regulamentului” pentru parohii la acest oficiu.

Offenbach la 20 Ianuarie 1882 v.

Pentru comitetul parochial.

Ioan Danciu m. p.,
adm. protopreb.

CONCURS. [29] 3—3

Comitetul Asociației pentru sprijinirea învățătorilor și sodalilor români meseriaj din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacante deținute ajutoare de către 50 fl. v. a. pe an, din cele destinate pentru învățătorii români, care se vor aplica la una din meserile: de postovar, mașinist, argasitor, pălarier, cordonier, clopotar, compactar, croitor, și butar, se publică concurs.

Suplicele pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subscrișul comitet până la 30 Martie 1882 prevedute:

1. Cu estraș de botez din care să se vadă că este român și că poate etatea de 14 ani;
2. Atestatef de scola din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricpe învățătura limbă maghiară sau germană;
3. Revers dela părinti sau dela Tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un exemplar din contractul încheiat cu vre un Maestru din Brașov pentru vre una din meserile de mai sus din care să vadă, că copilul se află la meseria de cel puțin o lună de diele.

Comitetul Asociației pentru sprijinirea învățătorilor și sodalilor români meseriaj.

Brașov 15/27 Ian. 1882.

B. Bainescu, m. p.,
pres.

I. Bozoceanu m. p.,
not.

Nr. 111.

[30] 1—3

EDICT.

Eugeniu Temistocle născut în Odorhei, fost locuitorul în Brașov, a părăsit cu necredință mai de șase ani de dile de legitima sa soție Maria născută Ioan Belu locuitoare în Brașov, ca fugări pentru defraudări, fară a se căsătoli unde se află și de mai trăiesc, — este prin aceasta cu scirea și incuvintarea Măritului Consistoriu archiepiscopal din 15 Ianuarie a. c. Nr. 3069, 1881 citat, ca în termen de șese luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului pentru matrimonial, căci la din contră și în absență lui se va perturba și decide procesul divortual intentat asupra-i de soția lui.

Brașov, 20 Februarie 1882.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiteral I. al Brașovului.

Nr. 246.

[27] 3—3

EDICT.

Ana Thomi din Herman, în protopresbiteral al II-a al Brașovului, carele înainte cu doi ani părăsi cu necredință pre legitimit ei bărbat Nicolae Pintoc de la acolo, fară a se tai ubicuțineau ei, se înțelege prin aceasta, că în termen de un an, dela prima, publicare în „Telegraful Român” să se prezenteze la subscrișul pentru matrimonial de prima instanță, căci la din contră se va decide cauza și în absenție.

Brașov în 15 Ianuarie 1882

Scuhaul protopresbiteral gr. or. al II. al Brașovului.

Ioan Petrie m. p.,
protopresbiter.

25 săz. 1882

[32] 1—3

Arverși hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. ez. 102 §-a értelmében ezzel készíthet tészi, hogy a Hosszuász kir. járásbíróság 1883 számú végzésére által N. Szébeni „Albină” takárék és hitel intézet végrehajtja javára Székelyföld Pálh Mátyás és társa ellent 200 frt. töke, ennek 1878 évi October 10 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 49 frt. 15½' kr. perköltségs kívántak erjejéng el rendelt kiellégtetés végrehajtás alkalmával bírólag le foglal, és 518 frt. 10 krra becsült es pediglen Rükath Jánosnak; 4 jüb, 2 lövész, ökörzék, Székér széná, többféle hizbutor, 1 pár lobán, 2 cézets cerefokad, 1 palackoztott, 8 székér széná, Klop Mátyásnak; 1 pár ökörzék áros, Pálh Mátyásnak; 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árvérés után eladtakat.

Mely árvérésnek a 25 1882 sz. kiküldött rendelő végezés folytán a hely színén,

Zambach și Gavora,

în Budapesta strada Vajului (Vacz uteza) Nr. 17.

Fabrică de vestimente și recuise bisericescă

de rit catolic și greco.

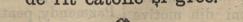
Feloi sau Odejdie,

sacos stilare, dalmatice,

baldachine, prăpori,

flamuri, covoare

de altar, potire, litii-

ere, cadeleme, pacificale,

candele, polican-

dre, ripide, chivot,

Evangelie, etc.

Staguri de societăți și pentru manufactureriste.

Comandele se execuzează prompt

Objectele care nu conuin se schimbă.

[157] 24—30

vagyis alpereselek lakásban leendő eszközére 1883 -i év Marcius hó 17 -ik napjának del ei 102 §-a értelmében különös az ahhoz a venit szándékotok ezzel oly megjegyzésekkel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árvérésben, az 1881 évi LX. t. ez. 107 §-a értelmében legtibbet igérőnek beacsalon alul is eladati fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. ez. 108 §-aban megállított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hosszószon 1882 -ik évi Marcius hó 5 napján.

Láng Robert, m. p.,
kir. birtokági végrehajtó.

Nr. 928 1882

[33] 1—3

EDICT.

În urma cererii de comassare proprietarului Nagy Miklos din Dej se fierberează dina de pretreactare pe 27 Aprilie 1882 la 9 ore ante am la fața locului în orașul Dejului la causa orașului spre acel scop, ca în sensul art. 36 din instrucțiunea înaltului ministerului de justiție să se erezze asupra acutării comassarei generale condicionele de ordinare a comassarei generale a hotărului?

La această pretreactare se citează toate partidele interesate, cari sunt interesate prin titlu de proprietate, ca se înțâlnește, cu accea observare, că un exemplar al cererii se poate vedea aici și că partidele cari nu se vor înțâlnește se vor considera ca învoinduse cu comassarea.

Din sedința tribunalului reg. din Dej în data de 25 Februarie 1882.

Josif Keul m. p.

Szobeszlay m. p.,
notar

Nr. 1064 civ. 1882.

[24] 1—3

EDICT.

Prin aceasta aduc la cunoștință că în cauza de comassare generală în comună Bobohalma terminul pentru începerea lucrărilor pregătitoare și anunțit: pentru regulare reprezentanții, alegeră inginerul și pentru pregătirea preliminarului de spesă s'atorizează pe dina de 13 Aprilie la 9 ore an. am. la fața locului.

La care să cătătojării cei interesați cu aceea observare, să ne înțâlnească lor nu va impiedica jinereea pretreactării.

In numele tribunalului reg. din Elisabetopol în 26 Februarie 1882.

(L. S.)

Nicolau Székely m. p.,
jude pretreactator

Nr. 258 1882

[35] 1—3

EDICT.

Subscrișul jude esans de tribunal reg. din Dej aduce la cunoștință că în cauza de comassare hotărul comunei Sân Jude (Szenth-Egyed) terminul pentru începerea lucrărilor pregătitoare și anunțit pentru regulare reprezentanții, alegeră inginerul, și pentru pregătirea preliminarului de spesă s'atorizează pe 3 Iunie 1882 la 10 ore an. am. în com. Sân-Jude.

Deci provoc pe toți proprietarii funduaři a se înțâlnește la pertactare cu atât mai sigur cu cănefătisarea lor nu va impiedica cursul pertactării, nici va putea servi de motiv pentru vreun remediu procedural.

In numele tribunalului reg. Dej 24 Ianuarie 1882.

Lászlau Hosszu m. p.,
jude pertactator al tribun. reg.